SORU1.

İdeal bir p-n kavşakta 300 K de ters satürasyon değerinin 95% olması için gerekli bias voltaj değeri (oluşum potansiyeli) ne olmalıdır? (idealite faktörü n=1), $(k_B=1.38 \times 10^{-23} \text{ J/K} , 1 \text{ eV}=1.6 \times 10^{-19} \text{ J})$

Çözüm:

$$I = I_o \left(exp \frac{(qV_o)}{nk_BT} - 1 \right) \Longrightarrow$$

$$I = 0.95I(exp\frac{(qV_o)}{nk_BT} - 1) \Longrightarrow$$

$$Ln\frac{1}{0.95} = \frac{(qV_0)}{nk_BT} \Longrightarrow$$

$$I = 0.95I \left(exp \frac{(qV_o)}{nk_BT} - 1 \right) \Longrightarrow$$

$$\frac{1}{0.95} = exp \frac{(qV_o)}{nk_BT} - 1 \Longrightarrow$$

$$Ln(1-0.95) = \frac{(qV_0)}{nk_BT} \Rightarrow$$

$$\frac{Ln0.05(nk_BT)}{q} = V_o \Longrightarrow$$

$$k_BT = 1,38x10^{-23}x300K$$

=414x10⁻²³J
 $k_BT/q=25,875x10^{-3}eV$
~26meV
=0.026eV

$$V_o = (Ln0.05)0.026 \implies \sim -0.078V = -78mV$$

SORU2.

Bir p-n diyottan 0.5V bias voltajında 1mA akım geçiyorsa, 300K için satürasyon akımını hesaplayınız.

Çözüm:

$$I = I_o \left(exp \frac{(qV_o)}{nk_B T} - 1 \right) \cong I_o \left(exp \frac{(qV_o)}{nk_B T} \right) \Longrightarrow$$

$$I = I_o \left(exp \frac{(qV_o)}{nk_B T} \right) \Longrightarrow$$

$$I_{o} = \frac{I}{exp\frac{(qV_{o})}{nk_{-}T}} \Longrightarrow I_{o} = Iexp(-\frac{qV_{o}}{nk_{B}T}) \Longrightarrow$$

 $k_BT/q=25,875x10^{-3}eV$ ~26meV =0.026eV

$$I_o = 0.001 exp(-\frac{0.5}{0.026}) \Longrightarrow$$

$$I_o = 4.45 \times 10^{-12} A$$

Müh.yı fiziği

2.Vize SORU ÇÖZÜMÜ

SORU3.

P tipi silisyum üzerine alüminyum (Al) kaplanarak elde edilen Schottky diyotta $\Phi_B=0.38eV$ tur. İdealite faktörü 1.05 olan bu diyod için;

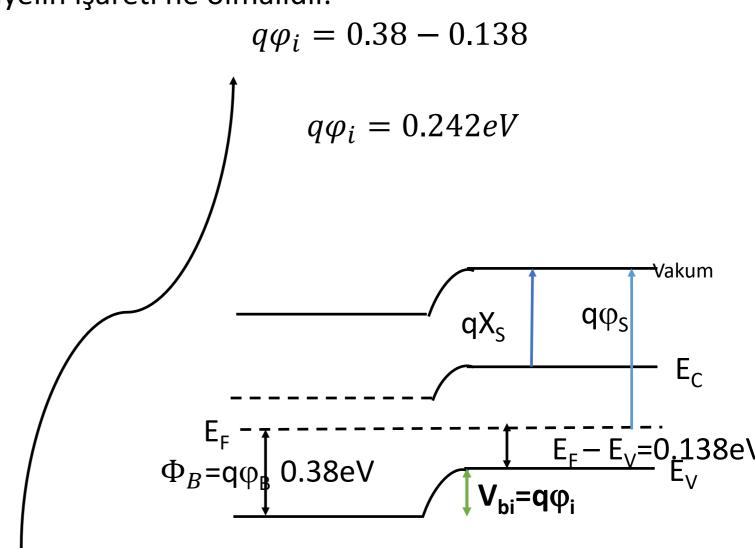
- a) Silisyuma yapılan katkı miktarı $10^{17}cm^{-3}$ ise boşluklar için oluşum potansiyeli ne olur? ($N_V=2.10^{19}cm^{-3}$)
- b) 300K de ters besleme yapıldığında 10⁻⁶A akım geçtiğine göre eklemden 1mA akım geçebilmesi için metale uygulanması gereken potansiyelin işareti ne olmalıdır.

Çözüm: a)
$$E_F = E_V + \frac{k_B T}{q} ln \frac{N_V}{N_a}$$
  $E_F = E_V + 0.026 ln \frac{2.10^{19}}{10^{17}}$

$$E_F = E_V + 0.138eV$$

$$E_F - E_V = 0.138eV$$

$$q\varphi_i = q\varphi_B - (E_F - E_V)$$

Müh.yı Fiziği

2.Vize SORU ÇÖZÜMÜ

SORU3.

P tipi silisyum üzerine alüminyum (Al) kaplanarak elde edilen Schottky diyotta $\Phi_B=0.38eV$ tur. İdealite faktörü 1.05 olan bu diyod için;

- a) Silisyuma yapılan katkı miktarı $10^{17}cm^{-3}$ ise boşluklar için oluşum potansiyeli ne olur? ($N_V=2.10^{19}cm^{-3}$)
- b) 300K de ters besleme yapıldığında 10⁻⁶A akım geçtiğine göre eklemden 1mA akım geçebilmesi için metale uygulanması gereken potansiyelin işareti ne olmalıdır?

Çözüm: b)

 $k_BT/q=25,875x10^{-3}eV$ ~26meV =0.026eV

$$I = I_o \left(exp \frac{(qV_A)}{nk_BT} - 1 \right) \cong I_o \left(exp \frac{(qV_A)}{nk_BT} \right) \Longrightarrow$$

$$I = I_o \left(exp \frac{(qV_A)}{nk_B T} \right) \Longrightarrow$$
  $1.10^{-3} = 1.10^{-6} \left(exp \frac{(V_A)}{1.05 (0.026)} \right) \Longrightarrow$

$$Ln1000 = \frac{(V_A)}{1.05 (0.026)} \Longrightarrow V_A = 1.05 (0.026) Ln1000 \Longrightarrow$$

 $V_A \approx 0.189 V \Longrightarrow Doğru besleme olmalı$

SORU4.

Bir Krom n tipi silisyum metal/yarıiletken eklemde $N_d=10^{17}cm^{-3}$ tür. Bariyer yüksekliği ve oluşum potansiyelini hesaplayınız.

Aynı soruyu p-tipi silisyum kullanılması durumu için değerlendiriniz.

$$\Phi_M = 4.5 \; eV, \chi = 4.05 \; eV, N_C = 2.82 \times 10^{19} cm^{-3}, E_g = 1.12 eV$$

Çözüm:

n tipi Si için

$$\Phi_B = \Phi_M - \chi \Rightarrow$$

$$\Phi_B = 4.5 - 4.05 \Rightarrow$$

$$\Phi_B = 0.45 eV$$

$$E_F = E_c - \frac{k_B T}{q} \ln(\frac{N_C}{N_d})$$

$$\Phi_i = 0.45 - (0.026)ln(\frac{2.82x10^{19}}{10^{17}}) \Rightarrow$$

$$qV_{bi} = \Phi_i = 0.30 \ eV$$

SORU4.

Bir Krom n tipi silisyum metal/yarıiletken eklemde $N_d=10^{17}cm^{-3}$ tür. Bariyer yüksekliği ve oluşum potansiyelini hesaplayınız.

Aynı soruyu p-tipi silisyum kullanılması durumu için değerlendiriniz.

$$\Phi_M = 4.5 \; eV, \chi = 4.05 \; eV, N_C = 2.82 \times 10^{19} cm^{-3}, E_g = 1.12 eV$$

Çözüm:

p tipi Si için

$$q\Phi_B = q\chi + E_G - q\Phi_M \Rightarrow$$

$$\Phi_B = 4.05 + 1.12 - 4.5 \Rightarrow$$

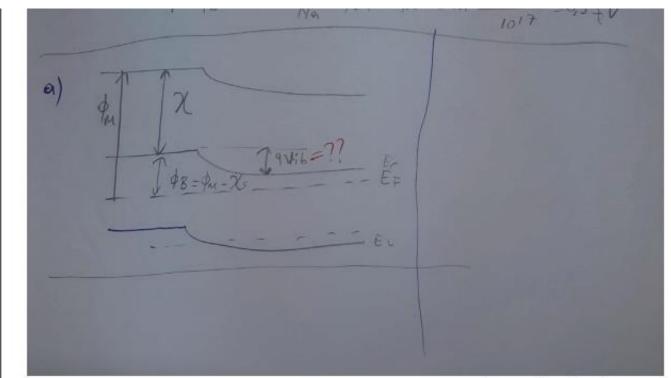
$$\Phi_B = 0.67 eV$$

$$\Phi_i = \Phi_B - k_B T ln(\frac{N_V}{N_a}) \Rightarrow$$

$$\Phi_i = 0.67 - (0.026) ln(\frac{2.82 \times 10^{19}}{10^{17}}) \Rightarrow$$

$$qV_{bi} = \Phi_i = 0.53 \ eV$$

$$V_{bi} = 0.53 V$$

Scanned by CamScanner